

Pracovníprávní aktuality

(sledované období: 3. 6. 2025 – 4. 8. 2025)

JUDr. Nataša Randlová, Ph.D. / Mgr. Jakub Lejsek

Randl Partners, advokátní kancelář, s.r.o., člen aliance Ius Laboris, www.randls.com

Vyhlášené předpisy

Sdělení Ministerstva práce a sociálních věcí, kterým se vyhlašuje částka odpovídající 50 % průměrné měsíční mzdy v národním hospodářství pro účely životního a existenčního minima a částka 50 % a 25 % průměrné měsíční mzdy v národním hospodářství pro účely státní sociální podpory

*Vyhlášeno ve Sbírce zákonů pod číslem 161/2025 Sb.
dne 10. 6. 2025*

Ministerstvo práce a sociálních věcí vyhlásilo nové částky platné od 1. 7. 2025. Tyto částky odpovídají průměrné měsíční mzdě v národním hospodářství za rok 2024 a jsou stanoveny pro účely životního a existenčního minima a státní sociální podpory:

- 50 % průměrné měsíční mzdy v národním hospodářství za rok 2024 činí 23 000 Kč. Tato částka se používá pro účely životního a existenčního minima a státní sociální podpory.
- 25 % průměrné měsíční mzdy v národním hospodářství za rok 2024 činí 11 500 Kč. Tato částka je určena pro účely státní sociální podpory.

Sdělení Ministerstva práce a sociálních věcí o rozšíření závaznosti kolektivní smlouvy vyššího stupně

*Vyhlášeno ve Sbírce zákonů pod číslem 172/2025 Sb.
dne 12. 6. 2025*

Ministerstvo práce a sociálních věcí sděluje, že Kolektivní smlouva vyššího stupně na léta 2025–2026 ze dne 20. 2. 2025, která byla uzavřena mezi vyšším odborovým orgánem – Odborový svaz skla, keramiky a porcelánu a organizací zaměstnavatelů – Asociace sklářského a keramického průmyslu ČR.

Sdělení Ministerstva práce a sociálních věcí o rozšíření závaznosti kolektivní smlouvy vyššího stupně

*Vyhlášeno ve Sbírce zákonů pod číslem 183/2025 Sb.
dne 17. 6. 2025*

Ministerstvo práce a sociálních věcí sděluje, že Dodatek č. 1 ke kolektivní smlouvě vyššího stupně na roky 2024–2029 ze dne 8. 4. 2024, který byl uzavřen dne 27. 3. 2025 mezi vyššími odborovými orgány – Odborový svaz Stavba České republiky a Odborový svaz pracovníků dopravy, silničního hospodářství a autoopravárenství Čech a Moravy a organizací zaměstnavatelů – Svaz podnikatelů ve stavebnictví.

Nařízení vlády, kterým se mění nařízení vlády č. 220/2019 Sb., o maximálním počtu žádostí o vízum k pobytu nad 90 dnů za účelem podnikání, žádostí o povolení k dlouhodobému pobytu za účelem investování a žádostí o zaměstnaneckou kartu, které lze podat na zastupitelském úřadu, ve znění pozdějších předpisů

*Vyhlášeno ve Sbírce zákonů pod číslem 206/2025 Sb.
dne 24. 6. 2025*

Cílem tohoto nařízení je úprava a specifikace kvót pro žádosti o víza k pobytu nad 90 dnů za účelem podnikání, povolení k dlouhodobému pobytu za účelem investování a zejména o zaměstnanecké karty. Nařízení zavádí nový odstavec týkající se maximálního počtu žádostí o zaměstnaneckou kartu pro občany států neuvedených na specifickém seznamu a k tomu jsou aktualizovány stávající přílohy a přidána nová příloha s detailními limity pro jednotlivé zastupitelské úřady a programy.

Zákon, kterým se mění zákon č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 321/2023 Sb., kterým se mění zákon č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony, ve znění zákona č. 417/2024 Sb.

*Vyhlášeno ve Sbírce zákonů pod číslem 214/2025 Sb.
dne 25. 6. 2025*

Cílem zákona je rozšíření definice představitelů komunistického režimu v zákoně č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění. Pro tyto nově definované skupiny a stávající kategorie představitelů komunistického režimu se pak upravují podmínky a výše přiznávání starobních důchodů, včetně možného snížení procentní výměry důchodu.

Sdělení Ministerstva práce a sociálních věcí o uložení kolektivních smluv vyššího stupně

Vyhlášeno ve Sbírce zákonů pod číslem 233/2025 Sb. dne 10. 7. 2025

Ministerstvo práce a sociálních věcí sděluje, že u něj byly uloženy tyto kolektivní smlouvy vyššího stupně. Dodatek č. 1 ke kolektivní smlouvě vyššího stupně ze dne 28. 5. 2025 mezi smluvními stranami Odborový svaz pracovníků dopravy, silničního hospodářství a autoopravárenství Čech a Moravy a Svaz dopravy České republiky, a dodatek č. 2 ke kolektivní smlouvě vyššího stupně ze dne 6. 5. 2025 mezi smluvními stranami Odborový svaz pracovníků dřevozpracujících odvětví, lesního a vodního hospodářství v České republice a Česká asociace zaměstnavatelů v lesním hospodářství a Česká asociace podnikatelů v lesním hospodářství.

Sdělení Ministerstva práce a sociálních věcí o uložení kolektivní smlouvy vyššího stupně

Vyhlášeno ve Sbírce zákonů pod číslem 247/2025 Sb. dne 10. 7. 2025

Ministerstvo práce a sociálních věcí sděluje, že u něj byla uložena tato kolektivní smlouva vyššího stupně Kolektivní smlouva vyššího stupně na rok 2025 uzavřená dne 16. 6. 2025 mezi smluvními stranami Odborový svaz pracovníků textilního, oděvního a kožedělného průmyslu Čech a Moravy a Asociace textilního-oděvního-kožedělného průmyslu.

Vyhláška o programech podpory zdraví

Vyhlášeno ve Sbírce zákonů pod číslem 243/2025 Sb. dne 17. 7. 2025

Vyhláška o programech podpory zdraví přináší ukotvení a detailní úpravu nového institutu – dobrovolných programů podpory zdraví. Cílem daných programů je systematicky chránit a podporovat zdraví zaměstnanců a přispívat k vyššímu využívání zdravotní prevence. Programy mají za cíl zlepšit zdravotní kondici zaměstnanců, včas odhalit závažná onemocnění a podpořit využívání obecné preventivní zdravotní péče.

Programy podpory zdraví mají být dobrovolné jak pro zaměstnavatele, tak pro zaměstnance.

Jednotlivá opatření se mají zaměřovat na následující oblasti:

- Preventivní péče
- Podpora duševního zdraví a psychické odolnosti
- Snižování vlivu závislosti
- Rozvoj zdravotní gramotnosti
- Podpora správné výživy
- Podpora a zlepšování kondice pohybového aparátu
- Postupné začleňování do pracovního procesu po nemoci nebo úrazu

Obsah jednotlivých opatření má být schválen zaměstnavatelem a osobou s prokazatelnou zkušeností v oblasti ochrany veřejného zdraví (např. praktickým lékařem).

Přehled stavu projednávaných předpisů

Návrh zákona, kterým se mění zákon, kterým se upravují další požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci v pracovních vztazích a o zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při činnosti nebo poskytování služeb mimo pracovní vztahy (zákon o zajištění dalších podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci), ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony

Stav projednávání: Prezident

Navrhovaná účinnost: 1. dnem druhého kalendářního měsíce následujícího po dni vyhlášení (s výjimkami)

Navržený zákon přináší zásadní změny v oblasti BOZP, především se zaměřením na staveniště. Klade větší důraz na povinnosti zadavatele stavby, který musí nově podepsat plán BOZP a zavázat všechny zhotovitele k součinnosti s koordinátorem. Zpřísňuje požadavky na odbornou způsobilost koordinátorů BOZP na staveništi. Dále rozšiřuje opatření při výskytu rizikových faktorů.

Návrh zákona, kterým se mění zákon o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony

Stav projednávání: Prezident

Navrhovaná účinnost: 1. 1. 2026 (s výjimkami)

Tento návrh zákona představuje změnu zákona č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů a dalších souvisejících předpisů. Klíčové úpravy se týkají okruhu osob, za které platí pojistné stát, a povinností pojištěnců a plátců pojistného vůči

zdravotním pojišťovnám. Důležitou součástí je zásadní reorganizace v oblasti úhrad léčivých přípravků, zejména vysoce inovativních, a léčiv pro vzácná onemocnění a zavádí se zcela nová kategorizace a úhradová regulace potravin pro zvláštní lékařské účely. Návrh dále mění podmínky pro poskytování hrazených zdravotních služeb, zavádí nové fondy u zdravotních pojišťoven (například fond prevence) a upravuje lhůty pro předepsání a vymáhání pojistného a penále.

Návrh zákona o povinném příspěvku na produkty spoření na stáří a o změně souvisejících zákonů (zákon o povinném příspěvku na produkty spoření na stáří)

Stav projednávání: Prezident

Navrhovaná účinnost: 1. 7. 2025

Senát schválil dne 23. 7. 2025 návrh zákona o povinném příspěvku na produkty na spoření na stáří. Zákon tak velice pravděpodobně nabude účinnosti k 1. 1. 2026.

Navržený zákon zavádí povinnost zaměstnavatelům vůči zaměstnancům, kteří vykonávají rizikovou práci zařazenou do 3. kategorie kvůli vibracím, zátěži chladem, zátěži teplem nebo celkové fyzické zátěži (jde-li o zátěž při dynamické fyzické práci vykonávané velkými svalovými skupinami), přispívat těmto zaměstnancům ve stanovené výši na jejich penzijní připojištění se státním příspěvkem nebo na doplňkové penzijní spoření.

Cílem této úpravy je pomoci zaměstnancům nashromáždit dodatečné peněžní prostředky k čerpání tzv. předdůchodu.

Výše příspěvku se bude odvíjet od počtu směn rizikové práce za rozhodné období (tj. kalendářní měsíc). Zaměstnavatelé tak budou mít povinnost zaplatit povinný příspěvek ve výši 4 % z vyměřovacího základu za rozhodné období, jestliže v tomto rozhodném období zaměstnanec odpracoval alespoň 3 směny rizikové práce (tj. zaměstnanec ve směně vykonával rizikovou práci alespoň po její převážnou část).

Zaměstnanec toto své právo u zaměstnavatele uplatní na základě písemného oznámení, které bude muset splňovat jisté náležitosti. O tomto právu musí však zaměstnavatel zaměstnance informovat.

V souvislosti s tímto institutem budou zaměstnavatelé muset plnit i některé další povinnosti – např. povinnost vydávat potvrzení o povinném příspěvku, povinnost vést evidenci zákonem vyjmenovaných informací či archivační povinnost.

Návrh zákona o jednotném měsíčním hlášení zaměstnavatele

Stav projednávání: Prezident

Navrhovaná účinnost: 1. 1. 2026

Senát dále schválil návrh zákona o jednotném měsíčním hlášení zaměstnavatele. Zákon nyní čeká na podpis prezidenta. Účinnost nastane ke dni 1. 1. 2026 (s výjimkami).

Návrh zákona přináší zjednodušení administrativní zátěže pro zaměstnavatele i státní orgány, neboť je navrhováno sloučení povinností hlášení údajů na straně zaměstnavatele do jediného hlášení v jednom termínu (vždy do 20. dne v následujícím měsíci) a zaslání tohoto hlášení elektronicky jedinému orgánu, kterým bude ČSSZ. Zaměstnavatelům tak odpadne povinnost hlásit informace (duplicitně) vícero orgánům veřejné moci.

Současně tento zákon přináší velkou změnu v hlášení nově nastupujících zaměstnanců. Doposud bylo možné nové nástupy hlásit do 8 dnů od nástupu zaměstnance do zaměstnání. To se však spolu s jednotným měsíčním hlášením změní, a nové zaměstnance bude nutné hlásit nejpozději před okamžikem nástupu k výkonu práce. Tato změna bude účinná od 1. 7. 2026 a míří na potírání nelegálního zaměstnávání, kdy někteří zaměstnavatelé „naleznou“ pracovní smlouvy nebo dohody až v případě kontroly ze strany inspekce práce a tvrdí, že zaměstnanec začal s výkonem práce až v den kontroly, a proto ho ještě nepřihlásili.

Návrh zákona, kterým se mění zákon o azylu, ve znění pozdějších předpisů, zákon o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony

Stav projednávání: Prezident

Navrhovaná účinnost: 12. 6. 2026 (s výjimkami)

Tato novela zavádí úpravu definic pojmů a zpřesňuje podmínky pro podání žádosti o mezinárodní ochranu, vyžadující osobní přítomnost a specifikující místa podání. Zákon nově upravuje situace, kdy žadatel nemá právo setrvat na území, například při opakovaných žádostech nebo ohrožení bezpečnosti státu. Dále zavádí nové důvody a podmínky pro zajištění cizinců (detenci), včetně definice rizika útěku, a stanovuje maximální doby zajištění a mírnější opatření pohybu.

Nově se zavádí prvotní prověřování státních příslušníků třetích zemí na hranicích i na území, prováděné Policií ČR, včetně zdravotních prohlídek. Mění se také lhůty pro soudní přezkum rozhodnutí ministerstva, které jsou nyní přísnější a kratší, a omezuje se přípustnost kasačních stížností.

Návrh zákona, kterým se mění zákon o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, zákon o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením a o změně souvisejících zákonů,

ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony

Stav projednávání: Prezident

Navrhovaná účinnost: 1. 9. 2025 (s výjimkami)

Návrh zákona reorganizuje agendu příspěvku na péči a dávek pro osoby se zdravotním postižením, které se přesouvají z úřadů práce na územní správy sociálního zabezpečení a nově zřízený Institut posuzování zdravotního stavu. Zavádí se rovněž rozsáhlá digitalizace procesů, včetně povinného elektronického podání žádostí a vedení spisů v nových informačních systémech. Mezi klíčové novinky patří automatický nárok na příspěvek na péči pro osoby v terminálním stadiu nemoci, možnost společného prohlášení o péči o dítě pro účely důchodového pojištění a rodičovské dovolené a pravomoc obcí hradit náklady za vybrané sociální služby pro nezaopatřené děti a jejich rodiče za účelem posílení rodiny.

Návrh zákona o vstupu a pobytu cizinců (cizinecký zákon)

Sněmovní tisk: 782

Stav projednávání: 1. čtení

Navrhovaná účinnost: 1. 1. 2026 (s výjimkami)

Návrh zákona, kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o vstupu a pobytu cizinců

Sněmovní tisk: 811

Stav projednávání: 1. čtení

Navrhovaná účinnost: 1. 1. 2026

Návrh zákona, kterým se mění zákon o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony

Sněmovní tisk: 848

Stav projednávání: 1. čtení

Navrhovaná účinnost: 1. 1. 2026

Návrh zákona, kterým se mění zákon o specifických zdravotních službách, ve znění pozdějších předpisů, a o změně dalších zákonů

Sněmovní tisk: 859

Stav projednávání: 1. čtení

Navrhovaná účinnost: 1. 7. 2025

Návrh zákona, kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o jednotném měsíčním hlášení zaměstnavatele

Sněmovní tisk: 926

Stav projednávání: Vráceno senátem

Navrhovaná účinnost: 1. 1. 2026 (s výjimkami)

Senát vrátil tento návrh zpět Poslanecké sněmovně s pozměňovacími návrhy, kdy zejména požaduje zpřesnění ustanovení o zaměstnaneckých benefitech, které dle některých výkladů znamenalo zrušení daňové výhodnosti benefitů, dále tak upravuje legislativně-technické nastavení pro pokračování zvýhodněné sazby nízkoemisních vozidel pro zaměstnance.

Zároveň má dojít k postupnému zakotvení nového institutu tzv. nehlášené práce do zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti. Nehlášenou prací se rozumí práce konaná zaměstnancem, o jehož nástupu zaměstnavatel neinformoval příslušnou krajskou pobočku úřadu práce (ÚP) před tímto nástupem do zaměstnání.

Nehlášená práce – cizinci

S účinností od 1. 10. 2025 tak v souvislosti s tímto novým institutem dojde k následujícím změnám:

- povinnost hlásit nástup zaměstnanců-cizinců před okamžikem jejich nástupu k výkonu práce příslušné krajské pobočce ÚP,
- zavedení přestupku umožnění výkonu nehlášené práce v případě, kdy zaměstnavatel nesplní povinnost popsanou v předešlém odstavci, za který bude možné uložit pokutu až do výše 3 mil. Kč,
- možnost odložení věci kontrolními orgány v případech, kdy zaměstnavatel nesplní popsanou povinnost včas, ale splní ji nejpozději do 5 dnů od nástupu zaměstnance-cizince k výkonu práce, a to za podmínky, že v této době nedošlo k zahájení kontroly v této věci.

Nehlášená práce – všichni zaměstnanci

Od 1. 7. 2026 pak dojde k následujícím změnám:

- rozšíření přestupku umožnění výkonu nehlášené práce nejenom na zaměstnance-cizince, ale na všechny zaměstnance v případě, kdy zaměstnavatel nesplní povinnost hlášení nově nastupujících zaměstnanců,
- zánik odpovědnosti za přestupek, pokud zaměstnavatel zaměstnance (nikoliv však cizince) zaevidoval do evidence zaměstnanců jednotným měsíčním hlášením před zahájením kontroly.

Tyto změny bude nezbytné reflektovat i do běžné praxe, kdy bude nutné správně načasovat nástupy zaměstnanců, aby byly závčas veškeré povinnosti splněny.

Návrh zákona, kterým se mění zákon o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), ve znění pozdějších předpisů a některé další předpisy

Sněmovní tisk: 961

Stav projednávání: 1. čtení

Navrhovaná účinnost: 1. dnem následujícího kalendářního měsíce po dni vyhlášení (s výjimkami)

Návrh zákona o sociálních pracovnících a o změně zákona o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů

Stav projednávání: vláda

Navrhovaná účinnost: 1. 1. 2026 (s výjimkami)

Návrh nařízení vlády o povinnostech zaměstnavatele při pracovních úrazech

Stav projednávání: vláda

Navrhovaná účinnost: 1. 1. 2026

Návrh nařízení vlády, kterým se mění nařízení vlády, kterým se stanoví seznam nemocí z povolání, ve znění pozdějších předpisů, a nařízení vlády o odškodňování bolesti a ztížení společenského uplatnění způsobené pracovním úrazem nebo nemocí z povolání, ve znění pozdějších předpisů

Stav projednávání: vláda

Navrhovaná účinnost: 15. dnem následujícím po dni vyhlášení

Tento návrh nařízení vlády aktualizuje seznam nemocí z povolání, který nyní nově zahrnuje detailní kapitoly o nemocích způsobených chemickými látkami, fyzikálními faktory, nemocemi dýchacích cest, kožními, přenosnými a parazitárními nemocemi a dalšími faktory. Dále novelizuje pravidla pro odškodňování bolesti a ztížení společenského uplatnění způsobeného pracovním úrazem nebo nemocí z povolání, a to konkrétně úpravou příloh č. 2 a č. 4, které stanovují počet bodů pro jednotlivá poškození zdraví.

Nařízení vlády, kterým se mění nařízení vlády, kterým se stanoví podmínky ochrany zdraví při práci, ve znění pozdějších předpisů

Stav projednávání: vláda

Navrhovaná účinnost: 21. 12. 2025

Nařízení transponuje dvě směrnice týkající se limitní hodnoty olova a jeho anorganických sloučenin a diisokyanátů a směrnice o ochraně zaměstnanců před riziky spojenými s expozicí azbestu při práci.

Návrh nařízení zpřísňuje stávající hygienické limity pro tyto látky v pracovním ovzduší a pro koncentraci olova v krvi, zavádí nové požadavky na školení pro práce s azbestem a aktualizuje metody měření azbestových vláken. Součástí úprav je také rozsáhlý seznam chemických látek a prachů s jejich přípustnými expozičními limity a nejvyššími přípustnými koncentracemi, včetně specifických vysvětlivek.

Mimo výše uvedené dochází k upřesnění pravidel ohledně bezpečnostních přestávek v souvislosti s psychickou a zrakovou zátěží a v souvislosti s používáním osobních ochranných pracovních prostředků.

Návrh vyhlášky, kterou se mění vyhláška o provedení některých ustanovení zákona o specifických zdravotních službách (vyhláška o pracovnělékařských službách a některých druzích posudkové péče), ve znění pozdějších předpisů

Stav projednávání: vláda

Navrhovaná účinnost: 1. 1. 2026

Návrh nařízení vlády, kterým se mění nařízení vlády o bližších minimálních požadavcích na bezpečnost a ochranu zdraví při práci na staveništích

Stav projednávání: vláda

Navrhovaná účinnost: 1. dnem kalendářního měsíce následujícího po dni vyhlášení (s výjimkami)

AKTUÁLNÍ ŠKOLENÍ RANDLS TRAINING

Jak na „zlobivé“ zaměstnance? Aneb ukončování pracovního poměru pro porušení povinností a neuspokojivé výsledky na příkladech z judikatury (např. alkohol, drogy nebo rána pěstí)

KDY: 29. 9. 2025, od 9.00 do 13.00 hodin **Lektor:** JUDr. Bc. Michal Peškar

Více informací na www.randlstraining.com/skoleni